

337318 - Gece namazı gerçekleştirildiği en az rekât sayısı

Soru

Kişi; Ramazan ayında her gün yatsı namazından sonra tek başına, inanarak ve sevabını Allah'tan bekleyerek iki veya bir rekât namaz kılsa; "Ramazanı inanarak ve sevabını Allah'tan bekleyerek ihya etmiş" olur mu? Cevap hayır ise, Korona salgını nedeniyle teravih namazı yasak olması itibarıyla hüküm değişmez mi? Ayrıca Cemaatla 11 veya 9 rekât kılmak kolay iken tek başına kılmak nefse zor gelmektedir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birincisi:

Ramazan'da ve Ramazan dışında gece namazı kılmak büyük bir ibadettir. Ancak Ramazanda daha da ehemmiyet kazanır. Nitekim Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle demiştir: "Her kim Ramazan'da inanarak ve sevabını Allah'tan bekleyerek ihya ederse geçmiş günahları affedilir" (Buhari 37, Muslim 759)

Kıyamın en hayırlısı ve faziletlisi: Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'in ameline muvafık olandır. O da güzel kılınan sekiz rekattır. Bundan sonra üç rekât vitir kılırdı. Aişe Radiyallahu anha şöyle dedi: Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem ne ramazanda, ne de ramazandan başka gecelerde onbir rek'âtdan fazla namaz kılmazdı. Dört rek'ât namaz kılırdı. Öyle ki onların güzelliğini ve uzunluğunu sorma! Sonra dört rek'ât (daha) kılırdı; onların da güzelliğini ve uzunluğunu sorma! Sonra üç rek'ât namaz kılırdı." (Buhari 2013, Muslim 738)

Gece namazın en azı iki rekât olup en fazlasına sınır yoktur. Zira Abdullah bin Ömer Radiyallahu anhu'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem minberdeyken bir adam şöyle sordu: Gece namazı hakkında ne dersin? Rasulullah: ikişer ikişer kılınır, sabah namazı

vaktine girecek olursan bir rekat kılar geçmiş namazlara vitir olur” dedi. (Buhari 472, Muslim 749)

Ebu Said-i Hudri ve Ebu Hureyre Radiyallahu anhu'dan rivayet edildiğine göre; Resulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur: “Her kim gece uyanıp eşini de uyandırır ve ikisi beraber iki rek'at namaz kılarlarsa; Allah'ı çok zikreden erkek ve kadınlardan yazılırlar.” (Ebu Davud 1451, İbn Mace 1335)

Bu hadis gece namazın en az iki rekatta ihya olabileceğine delildir.

Abdullah b. Amr b. el-Âs Radiyallahu anhu'dan; rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: "(Geceleyin) on âyet okuyan bîr kimse gafillerden yazılmaz. Yüz âyet okuyan bir kimse geceyi ihya edenlerden sayılır. Bin ayet okuyan da (sevabı) kantarlarla verilenlerden yazılır." (Ebu Davud 1398)

El Munziri Terğib ve Terhib'te şöyle dedi: “Mukantarın” yani kantarlarca sevap kazanırlar, “Tebareke/Mülk suresinden Kur'an-ın sonun kadar bin ayet bulunmaktadır.

Bazı fıkıh alimleri gece namazı en az sekiz rekatta olabileceğini savunmuşlardır.

İbn Abidin Haşiyede şöyle dedi: Kolayına gelen iki rekat olsa bile kılar. Ancak sünnet olan sekiz rekat olup dört selamla kılınır. Böylece Rasulullahın teheccüdü en az iki en çok sekiz rekat olduğuna bina edilir. Ebu Davud'un hadisine göre teheccüdün en azı vitrin üç rekata hariç dört rekattır.

Sonuç olarak teheccüdün en azı iki, orası dört, en fazlası sekiz rekattır.

El Fevaki el Devani 1/201: Teheccüd Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'e vacip olan bir ibadetti. Zira Beyhaki'nin rivayetine şöyle demiştir: “Üç şey bana farz, size sünnettir: Teheccüd/Kıyamulleyl, vitir ve duha namazı” vacip olan namazın en azı iki rekattır.

El Mevsua el Kuveytiye 14/88 Fıkıh alimleri teheccüdün en azı iki rekat olduğunu savunmuşlardır. Zira Ebu Hureyre Radiyallahu anhu rivayet ettiği hadise göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: “Biriniz gece kalktığı zaman namazını kısa iki rekatta başlasın”

El ayni Umdatul Kari 1/288 şöyle demiştir: “Her kim Kadir gecesini ihya ederse” gecenin tümünü mü ihya etmek gerekir? Yoksa kıyamın gerçekleşeceği kadar mı ihya etmek gerekir?

Cevap: En azını yerine getirmek kafidir. Hatta bazı alimler sadece yatsı namazını bile kılsa bu hükmün kapsamına girer, demişlerdir. Ancak örf ve zahirine bakacak olursa gecenin tümünü veya çoğunu ihya etmezse geceyi ihya etmiş sayılmaz. Ancak tercihli görüşe göre iki rekatta da gecenin ihyası hasıl olur.

İkincisi:

Gece namazı en az bir rekatta da gerçekleştiğini öne sürenler var ancak bu geçerli değildir.

İbn Abbas Radiyallahu anhuma şöyle dedi: Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem gece namazının kılınmasını teşvik ederek emretti ve şöyle dedi: “Bir rekatt olsa dahi gece namazını kılın” (Tabarani, ek Kebir, el Evsat) Elbani zayıf demiştir.

İbn Abbas Radiyallahu anhuma’dan şöyle dedi: Gece namazından bahsettiğimde bazıları şöyle dediler: Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem: “Gece yarısını, üçte birini, dörde birini, bir deve sağımı kadar, bir koyun sağımı kadar namaz kılın” (Ebu Ya’la) Elbani zayıf demiştir.

Bilmek gerekir ki vitir gece namazından farklıdır. Vitrin tek rekatta hasıl olduğunu söyleyenlerin görüşüne uymamak gerekir. Daha detaylı bilgi için (52875) nolu sorunun cevabına bakınız.

Üçüncüsü:

Şüphesiz böyle bir ibadet uğruna kolları sıvamak ve yolunda çaba gösterilmesi gerekir. Özellikle Ramazan ayında daha da önem vermek gerekir. Kul namazını artırdıkça sevabı artar, her secdeyle Allah katında bir mertebesi yükselir.

Ma'dân b. Ebî Talhate'l-Ya'merî rivayet etti. Dediki:

Resulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem azatlısı Sevbân’la karşılaştığımda şöyle dedim: Bana öyle bir amelden haber ver ki, onu yaparsam Allah beni onun sebebiyle cennete koysun; dedim. Yahut şöyle demiş: Allah indinde en sevimli amelden haber ver! Dedim. Sevbân sustu. Sonra kendisinden

(Aynı şeyi) tekrar istedim, yine sustu. Sonra üçüncü defa istedim. Bunun üzerine şunları söyledi:
Ben bu meseleyi Resulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e sorduğumda şöyle dedi:

«Allâh'a çok çok secde etmeye bak: Çünkü; eğer sen Allah için bir secde yaparsan onun sayesinde Allah senin bir derecenı yükseltir; ve onun sayesinde bir günâhını bağışlar.» buyurdular.

Ma'dân: «Sonra Ebu'd-Derda'ya rastladım. Ona da sordum. Bana Sevbân'ın dediği gibi söyledi.» demiş.

Böylelikle iki rekatla yetinmek büyük bir kayıptır. Bazı gecelerinde meşgul olabilir veya çok yorgun olabilir. Bunun dışında vaktini ibadetle geçirmedığı müddetçe imanın zayıflığı olarak sayılır.

Bu ibadette elinden geldiği kadar çaba göster ve devam et, niyetini Allah için ihlaslı kıl, nefsinle mücadele et ve ibadete zorla böylece nefsin idaresi senin için kolay olacaktır. Allah bize ve size kolaylık versin. Amin.

En iyisini Allah bilir.